

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. XI.

U Samoboru, 15. travnja 1916.

Br. 8.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za domaće K 2-30, vanjske K 3, a inozemstvo K 5.

Uprava i redakcija nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(izakara S. Šek.)

ODLAŽE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta vrćuju, daje se zlatan popust. Kucopisi se ne vraćaju.

Iz trgovišnog zastupstva.

(Izvištaj sjednice održane dne 31. ožujka 1916.)

Kao izaslanik prisustvuje sjedni upravitelj kr. kotarske oblasti g. Mitrović. Sjednici predsjedava načelnik Levičar.

Od zastupstva prisutna su ova gg. Zjajić, Cesar, Reizer, Kokman, Bedeničić, Bastijančić, Novak, Ivanušević, Tkalić, Noršić, Šimec, Levičar.

Nabava zemljišta.

Načelnik priopćuje da je od Čebuškina kupio zemljište kod parka za 1600 K. da se otvori novi put od glavne kolodvorske ceste u park. Razlaže da bi to u velike povisilo vrijednost perivoja i učinilo ga pristupačnijim.

Zast. Kokman protivi se tome, jer da nema općina za to novčanih sredstava.

Zastupnik Cesar preporučuje kupnju, jer time što općina zemljište kupnju vrijednost njezine imovine sa samo povećava. Za poljepljanje Samobora dužni smo poraditi. Zagreb kao glavni grad, razvijat će se sve više, a usporedo time i Samobor kao predgradje treba da poradi kako bi privukao što više polazak, nastanjivanje i promet iz velegrada kako je slučaj i drugdje. Tko ne napreduje taj nazaduje. Valjda nećemo napustiti naš lijepi Samobor da biva sve zapušteniji.

Prijedlog načelnika podupire i zast. Reizer.

Konačno se većinom glasova kupnja ne prihvaća te odgadjaju na bolja vremena.

Barbara Horvatuš traži potporu za dijete Julke Jurišić koja je u bolnici te ne može djetete usdržavati. Zastupstvo zaključuje kroz dva mjeseca potporu, mjesečno 20 K, dok eventualno dotična ozdravi, no prije toga učinit će se izvidi gdje se nalazi i u kakvim okolnostima, te prema tome konačno odrediti glede podjela rečene podpore.

Načelnik predlaže, da se moli vlada za doprinos za nabavu bika. Prima se.

Bojno obstrbni troškovi. Za Miju Kocijana odpisuje se 176 K. bojno obstrbni troškova.

Franjo Šimunčić moli potporu. Odbija se.

Načelnik čita dopis gospodarakog društva koje preporučuje, da se što više pretplaćuje na gospodaraki list.

Ustanovljuje se, da su sve škole pretplaćene na list, a podjednako će se preporučiti, da uzmu u obzir kod nagradjivanja djaka predplatu na gosp. list.

Društvo Ćirila i Metoda moli potporu. — Dopituje se 20 K.

Gjuro Tončetić moli povišenje plaće i nagradu.

Načelnik predlaže da mu se od 30 K povisi na 40 K. Prihvaća se, da mu se povisi na 40 K dok traje skupoća.

Načelnik priopćuje molbu nakladnika, da se nabavi djelo „Austro Ugarake“ u ratu, za općinu. Zaključuje se najprije informirati glede cijene knjige.

Beždarski ured. Pošto je redarstveni povjerenik Josip Paljuk umro, koji je prije obavljao beždarenje, ima se postaviti drugoga, koji će taj posao obavljati. Zastupstvo zaključuje,

da se za taj posao uvjelba jedan od općinskih namještenika.

Stražari mole povišenje plaće. Načelnik predlaže, da im se za 10 K povisi plaća. Prima se, da im se povisi dok traje skupoća. Posao ima premao stražara, predlaže načelnik da se namjesti jedan trgovišni podvornik za raznašanje i dojave. Prepušta se načelniku, da uoči kako će naci za shodajati.

g. Ivo Budi zahvaljuje na časti opć. zastupnika. Prihvaća se ostavka time, da plati određenu pristojbinu od 100 K.

Goep. Noršić pita glede novaca od prodane kestenovine (44.000 K.) Taj novac leži u štacioni uložen uz 4%, zašto se ne bi uložilo u aprovizaciju, gdje će nositi 6%?

Zast. g. Zjajić podupire prijedlog. Načelnik Levičar slaže se s time. Dosad je on davao novac iz vlastitog za aprovizaciju. Zaključuje se uložiti od gornje svote kao glavnicu za aprovizaciju 20.000 K.

Zast. g. Noršić interpelira glede uređenja popuzise u Zaprešiću. Načelnik izvjavuje, da je poradi pomanjkanja radne sile i vozni sprega teško sve u pravo vrijeme, provesti, učinit će se čim bude moguće.

Zastupnik g. Novak predlaže da se uvedu krušne karte, jer je brašno nabavljeno za aprovizaciju opć. Samobor, a kruh se izdaje svakom ko dodje iz susjednih općina tako da štetištvo za koje je nabavljeno, većinom ne dobiva kruha.

Načelnik izvjavuje da je potpuno provedenje kontrole dosta teško, no učinit će se sve, što bude moguće, da se i tome udovolji

„Srčike“ i „Paprike“.

Iz samoborskih preporodnih dana.

Pisao: S. O.

Eno — dr. Aleka sastavlja stihove i prevodi Rousseausa, a brai mu Fileus pjeva epikurajsku pjesmu „Lepo puše rog jagarčki“ (Lang. Samobor, str. 795.) dočaravajući nam gospodski život stare Gjalakove vlastele. Kraj toga su Fraunspengeri već posve udomšćeni, u rodu s hrv. porodicama, živući s narodom i čuteći za nj. (Rianrop dr. Aleka, pučki „vračitel“ Fileus a poslije Hamnika), uživajući se u gornjohrvatsku sredinu i kajkavski vie

Tako h e spremne zatekle novo veliko doba. Pa dok je dr. Aleka odlučni lirac, već prije linzma, (P. Žgrović u neprogu Aleka. Venac 1877, br 32) još od dana „Irskih provincija“ (Venac 1877 br) kasnije pečkih štupa, kad je g 1818. drugo vao s rodoljubnom „starnom

mladeži.“ (Sporerom, Mihon ovišem itd.) i pokretao hrv. novine, i dok je Budimir toliko narodnjak, da se potpisuje pohrvaćeno „Plavobregić“ — ostadoše dugi vjerni usloniste, prijateljeni s obitelji Šuljok de Karastoa, za koje je također važan Grad kad dodjoh i u Samobor preko njega. Pa sad, kad dolazi do spora stranaka, upotrebljavaju oni svoju obrazovanost u polit. ovrlji, a u mađjaronskim pamfletima i paskvilima — svoju šalu i nagnuće na stih. A to mađjaronstvo kao u našeg plaća bilo je čisto hrvatstvo, patriotske polit. uvjerenja, proizašlo iz oportunizma i star h tradicija, pa je sato i našto zanosnih priča i kraj veličine isrodobne ilirske ideje. A baš u Samoboru odlično su zastupane obje struje, tu odmijsva ilirska pjesma i skupljaju se ilirski prvaci. Tu nalaze oni topli doček i — čitavi otpor. Pa i u ovo tiho zatihje prodire bučni život i drmaju se stoljetne vrednote, i amo naviru nove misli, navješćuju četrdesetnosmu i kraj ljudskih Vrazovih dvokitica — slažu se temperamentni stihovi, razvijaju žestoka

borba, pa prelazi i u — osobnosti. Jer i te tadanje borbe samoborske bile su doduše osobne, ali s pozadinom velikog političkog i kult. programa.

To doba je iznjelo „Srčika“. I sato i ono spadaju u naš preporod, i ako im pripada sasvim posebno mjesto, i posve su nam razumljive i ra onog, što setom spomenusmo. I one su jedan tadanji polit. paskvil, ali u najvećem stilu, zaamoni ne samo radi toga, što je štampao u jednom od tredišta njemačke knjiz. kultura, i ne samo zato, jer je uopće važna svaka stinica, što može osvjetliti jedno veliko doba. Jer misli, što ih zastupaju, pa a o se s mnogima i ne slažemo, još danas su zanimljive, a mnoge i aktuelne. A mjestimice se odlikuju pravom poezijom, koja uopće ne zastaruje.

S toga je vrijedno upoznati te stare stihove; a navodeći ih pridržat ću, već da ne kvarim dojma, njihov starinski pravopis.

(Nastavit će se.)

I cijere što prije priopće trgovačkoj i obrtničkoj komori u Zagrebu.

Krivotvoreni novac. Gjuro Težak sitničar u Rakopotoku prijavio je, da je dobio je dobio krivotvorenu krunu, a nezna otkoga.

Pronađeni je falsifikat austrijskog kova iz kositra prilično izradjen iz g. 1916., obubni mu je napis manjkavo izradjen, a smjesa tamnija.

Čedomorstvo. Bačić Bara iz Podgradja, 20 g. stara, počimila je alocim čedomorstva time što je porodivši nezakonito dijete muško nakon poroda hotomično zadavila.

Umrli u šapl samoborskoj od 1. do 15. travaja

a) u Samoboru:

Bija Mitrović ravn. učitelj umir. 72 g. kap. Jakob Pečnik mlinar, 71 g. kap.

b) u selima:

Josip Vukovinski mlinar Bregana 31 g., sušica Bara Pavla dijete 3 g. Vrbovčak, sušica. Franjica Kaliagar dijete 1 g. Slani dol, slabost. Julka Horvat 44 g. Gsada teški porod. Bara Mihelić 9 g. Vrbovec, sušica. Ivka Rukić 10 g. Dubrava, sušica. Anastazija Mihelić 75 g. Vrbovec, slabost. Kata Devunić 30 g. Kladje sušica.

Gospodarstvo.

Kako ćemo sa što manjim troškom uspješno obraniti vinograde od bolesti peronospora.

Bolest peronospora od godine do godine množi se i hara sve jače u mnogim našim vinogradnim predjelima tako, da prijeti uništenjem našeg vinogradarstva, ako se njenom širenju ozbiljno ne preduzetne. Osim što uništava prirod, te nanosi milijune štete godišnje, zaostaje i čokoće u svom razvoju, zakrhljavi i suši se. Hoćemo li da naše vinogradarstvo održimo u dobrom stanju i rentabilnim, to moramo sve poduzeti, da ga potpuno obranimo od ove bolesti.

Radi pomanjkanja i slinog poskupljenja modre galice, što u velike zabrinjuje svakog vinogradara, ismijet ćemo ovdje prema stečenom iskustvu, kako valja udesiti sav rad oko obrane, da možemo i sa malom količinom galice i sa što manje troška postići ipak povoljan uspjeh.

Prvo, što treba već sada da poduzmemo, jest uništavanje zimskog trusa (stjeme) peronospora. Ovaj se nalazi na rozgama, stablu čokota i na otpalom lišću. Radi toga neka se odmah poslije razdoba odstrani iz vinograda sve rođje. Ovo se mora spaliti. Može se upotrebiti sa gorivo u luči. Isto tako i otpalo lišće što se nalazi oko čokota valja pokupiti i sažgati.

Stablo trsa i raznici neka se namažu sa 30% rastopinom zelene galice, kojoj se doda 1% sumporne kiseline. Mazaenje mora se poduzeti prije nego loss krene.

Drugo, razumnom provedbom ljetnog reza pridonosa se mnogo lakšoj, jeftinijoj i uspješnoj obrani.

Čim se svi grozdici zametnuše — najkasnije u drugoj polovici mjeseca svibnja (u Primorju biva i prije) — neka se nekim odstrane sve suviše jalove mladice na reznicima, lucnjavima i stablu čokota. Prije cvatnje valja sve mladice na čokotu pribiti pnući (incirati), da se time postigne što brži razvoj groždja. Odmah pako poslije cvatnje

valja prikratiti sve mladice. one na lucnjavima tako, da ostare na grozdom 4—6 lista, a ostale mladice na reznicima iznad groždja na 60—80 cm. izuzani kod mladih na njih na-ata, kod kojih neka se puste nešto dulje mladice. Isto tako valja izrezati i odstraniti sve zaperke. Ove treba odstraniti svaki put, čim bi ponovno porasli, jer su, ako ih se pusti, pravo leglo peronospora.

Time što smo odstranili sve, što je nepotrebno i suvišno na čokotu, razvit će se bolje groždje, ojačati mladice i lišće, te postati otpornije proti bolestim, manje će trebati tekućine za škropljenje, približit će se na galici i radnji, dostatno će biti samo dvokratno vezanje, a što je također važno, loza će imati više promaje i svjetla, što će pridonijeti boljoj asimilaciji. U istu svrhu neka je i vezanje obavljeno posve na raho, da poslije kiše što brže nestane vlaga, koja je, kako je poznato, glavni uvjeti brzom širenju peronospora. I samo škropljenje moći će se tada lakše i potpunije i brže provesti.

Primjećuje se, da prigodom prikraćivanja loze valja otpatke mladica svaki put odmah pobrati i spaliti, ili ih stoci podati za hranu. Isprva se peronospora razvija polako, tek ovdje ondje opazi se po koji zaraženi list. Dobro je ove prve zaražene dijelove lista izrezati i spaliti, jer se i time donekle preduzetne jače daljnje širenje zaraze.

Kada i koliko puta da škropimo. Prvo škropljenje svakako treba poduzeti već pred cvatnjom, jer se za vlažnijih godina osobito u nekim vinogradnim predjelima, gdje peronospora jače hara, događa, da ona napadne petlje grozdova jušte za cvatnje, te spriječi dovadjanje hrane groždju, uslijed čega se ovo posuši, kako to bijaše godine 1910.

Drugi put valja škropiti, čim je cvatnja pri kraju. Po treći put škropi se polovicom mjeseca srpnja Mladi izboji (zaperci) poslije toga, u koliko porastu, jer ih se rado hvata peronospora. odrežu se i spale.

Da se što manje galice upotrebi, dodaje se ovoj alauza (galon) Priredi se tako svana Martinjeva smjesa od modre galice, alauza i vapna. Sa polovicom galice, ako joj se doda alauza, postizava se isti uspjeh. Alauza čini, da se modra galica bolje i dulje drži lista i trajnije djeluje.

S toga mjesto 1 kg. 1.5 kg. do 2 kg — kako se je dosad uzimalo — dovoljno je uzeti. Za prvo škropljenje 1/2 kg modre galice, 1/2 kg alauza i 1 kg vapna. Za drugo škropljenje 3/4 kg modre galice, isto tako 3/4 kg. alauza i 1 pol kilograma vapna na 100 litara vode. Semo ako je ljeto više vlažno i kišovito, uzima se za drugo i treće škropljenje 1 kg. galice, 1 kg. alauza i 2 kg. vapna.

Galica i alauza topa se u vodi zajedno, te se prirodjuju na isti način kako se i dosad prirodjuvata rastopina galice i vapna.

Nemamo li alauza, tad ćemo morati uzeti više galice, i to za prvo škropljenje 3/4 kg. sa drugo i treće škropljenje po 1 kg. ako je kišovito vlažno ljeto, onda za drugo i slijedeće škropljenje po 1 1/2 kg. K tome je dobro pridonati rastopini modre galice i vapna na svaki kilogram galice 10 do 15 deka šećera.

Nemamo li galice, nego samo sa jedno škropljenje, a ne možemo je više nigdje dobiti, tada se neka poskropi prije cvatnje sa rastopinom: 8 deka hypermangana i 2 1/2 kg. galenog vapna na 100 litara vode, a sa o-

vom galicom, što se imamo, neka se poskropi za vrijeme cvatnje ili kad je cvatnja pri kraju. Poslije toga neka se opet poskropi sa rastopinom hypermangana 10 dkg i vapna 3 kg. na 100 litara vode. Čim je rastopina gotova, škropljenje se mora svaki put odmah poduzeti, jer starija rastopina ne valja.

(Svršetak slijedi.)

VOZNI RED

Vrijedi od 1. listopada 1915.

Iz Samobora kreću vlakovi i to:

5⁵⁵ ujutru,
9¹⁰ prije podne,
1¹⁰ poslije podne, te u
6 sati na večer.

Iz Zagreba kreću vlakovi i to:

7²⁵ ujutru,
11³⁰ prije podne,
2³⁰ poslije podne, i u
7³⁰ uveče.

Hypermangan za štrcanje vinograda dobiva se dok zaliha traje u ljekarni M. Kleščića u Samoboru.

Solicitatora i pisara

traži Dr Gjuro Horvat, odvjetnik i kr. javni bilježnik u Samoboru.

Iznajmljuje se stan

od 2 sobe razizemno i 5 soba u prvom katu sa nuzgrednim prostorijama i vrtom odmah u kući Janka i Paule Kuhar, Šmidhenova ulica br.5. — Poblize obavijestiti daje u istoj kući odvjetnička pisarna dra. Oreškovića.

Singerov šivaći stroj

dobro uzdržan prodaje se. — Poblize upitati u upravi lista.

Prodaje se kuća sa nuzgrednim prostorijama, upitati u kući br. 6 Bregovita ul.

Oitrol

odgovara soku istisnute limone. Nadoknađuje posve svježi četrun.

Bočica 60 filtra.

Mr. Mirko Kleščić, ljekarnik Samobor.

MILIJONI

upotrebljuje za

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy První Karamely

sa tri osmerke

svjedodžbi od ljekarnika i privatnih potvrđuje sigurni uspjeh.

0080 Omet 20 i 40 filtra, oveboj 60 i

Dobro se čini
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnik u Samoboru.

Hrvatska industrija za

strojno pletivo žice.

Vlasnik Šandor Hajoš

Telefon br. 6-38. Zagreb, Jakićeva ulica 18
Izradba raznih ograda od žice, svakovrsnih
amerikanskih pruživih umetaka za krevete i
t. d. Isto se tako primaju popravci svih stro-
jeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla jamčim

Sredstvo proti zatvorenju,

tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i
sigurno djelujuće sredstvo, te prema
ispoređujućoj analizi najbolja
gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

MALVINA VINOVIKA

proti reumatizmu i nahladi

Cijena boci 1 krunu 20 fil.

Dentin

vodica za usta i zube. Cijena 2 krunu

Malvina prašak za zube.

Cijena kutiji K 1-

Samoborski čaj

proti kašlju i nahladi.

Cijena 70 filira.

SAMOBORSKA MAST ZA DJECU

Cijena kutiji 60 filira.

Citrel nadoknađuje posvema svjež
limun. Cijena bočici 60 fil

Sve ine lijekove kao i sve vrste bandaza,
samo najbolje vrste.
Sapune, parfume i razna ostala kosmetična poma-
gala svojih vrsti uvijek na skladištu.

Mr. M. Kleščić, ljekarnik
u Samoboru.

Samoborska tiskara i papirnica

Slavko Sek.

Preporučuje slavnom općinstvu trga Samobora svoju veliku zalihu

RAZGLEDNICA

od Samobora, te raznih inih krajbraza, čestitka, umjetničkih, ljubavnih
ratnih, ruža i t. d.

Album sa 10 samoborskih slika

Raznog pisćeg i risćeg materijala. Listovnog papira u omotima i kutijama.

Raznih cigaretnih tuljčića uz najjeftinije cijene.

Veliki izbor trgovačkih knjiga, upisnih knjiga

Najjeftinija i najsolidnija izradba svih tiskarskih radnja za urede i privatnike.

Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.

Svratište

k „bodačkom rogu“

Elegantna restauracija. Isvrhna
kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima

F Horvat svratištar.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Velike okladice fine svile; fantastične tkanine po najnovijem
otroci, engleskih tkanina za bebišne, flaneli za bluze i
kućne haljine te raznih podstava i barbanda.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Velike okladice pamučne i platnene robe, obojenog rublja,
garnitura za kavu, vezene garniture za krevete i pokrivača
od flanela, tagova, zavjеса i tkanina za pokrivače.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20- šaljemo franko.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačić trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaježi boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Nippes figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampaši.

Specijalno skladište za bakteriof. i fizikalne potrebitine.

Staklene za odpremu dejetaka u propisanim drvenim kutijama.

